

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/198/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216206708
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2019:4216206708.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou v právnej veci žalobcu: OTB banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916, v konaní zastúpeného: AK Herceg, s.r.o., so sídlom Košická 56, Bratislava, proti žalovanej: X. U., W.. XX.XX.XXXX, F. U. I. XXX/XX, Komárno, o zaplatenie 2.828,26 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 702,04 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 1 % ročne zo sumy 831,04 € od 4.6.2013 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 50 € splatných vždy do posledného kalendárneho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 03.05.2016 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 2.828,26 € s príslušenstvom a náhradu trov konania. Podanú žalobu žalobca postavil na tom skutkovom tvrdení, že so žalovanou uzatvoril dňa 23.2.2012 zmluvu o poistenom otp EXPRES úvere č. XXXX XXXX XX C., ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné obchodné podmienky pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo účinné od 1.1.2012. Žalovanej bol na základe tejto zmluvy poskytnutý úver vo výške 3.000,- €, ktorý sa zaviazala splatiť 84 mesačnými splátkami po 86,39 € počnúc od 23.3.2012. Dátum splatnosti poslednej splátky bol dojednaný na deň 23.2.2019. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila dohodnuté zmluvné podmienky, poskytnutý úver riadne nesplácala, žalobca ju listom zo dňa 26.10.2012 vyzval na uhradenie celej sumy dlhu. Nakoľko žalovaná naďalej nesplácala poskytnutý úver riadne a včas, v zmysle čl. VIII. bod 2 písm. e) zmluvy o úvere žalobca listom zo dňa 15.5.2013 vyhlásil úver za predčasne splatný a žalovaná bola povinná uhradiť celý svoj záväzok do 10 dní od doručenia vyhlásenia úveru za splatný. Účinnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastala ku dňu 3.6.2013. Ku dňu 22.4.2016 vyčíslil svoju pohľadávku voči žalovanej na sumu vo výške 5.337,66 €, ktorá pozostáva z nesplatenej istiny vo výške 2.828,26 €, dlžného úroku vo výške 2.471,84 €, dlžného úroku z omeškania vo výške 37,56 €. Zároveň si uplatnil na zaplatenie i zmluvný úrok a úrok z omeškania počnúc od 23.4.2016 do zaplatenia ako aj náhradu trov konania.

2. Žalovanej bola žaloba s prílohami doručená dňa 18.04.2017. K žalobe sa vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 09.06.2017. Vo svojom vyjadrení potvrdila skutkové tvrdenie žalobcu o vzniku záväzkovo-právneho vzťahu medzi ňou a žalobcom, keď potvrdila, že svoju zmluvnú povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnila, preto postup žalobcu, keď vyhlásil predčasnú splatnosť úveru,

považovala za správny. Namietala však, že uzavretá zmluva obsahovala nesprávne údaje o RPMN a o celkových nákladoch spotrebiteľa, preto mala za to, že úver by mal súd považovať za bezúročný a bez poplatkov a zaviazat' ju len na zaplatenie rozdielu medzi tým, čo jej bolo titulom úveru poskytnuté a tým, čo titulom úveru už uhradila. Tiež požiadala súd o povolenie možnosti úhrady dlžnej sumy v mesačných splátkach po 50,- €, nakoľko nie je v jej finančných možnostiach dlžnú sumu uhradiť naraz.

3. Na pojednávaní dňa 05.06.2019 právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca trvá na podanej žalobe a nárok považuje za dôvodný. Žalovaná neuhradila žiadnu ďalšiu splátku v prospech žalobcu. Čo sa týka žalovanou namietanej výšky RPMN, právny zástupca uviedol, že po prepočte RPMN žalobca zistil, že RPMN v danom prípade je 34,89 %, avšak ide o drobný rozdiel, a aj s poukazom na názor odvolacieho súdu nemôže tento rozdiel spôsobiť taký následok, že by bol úver vyhodnotený ako úver bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka nároku na priznanie zmluvného úroku po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, právny zástupca uviedol, že jeho nepriznanie by neprímerane zvýhodňovalo dlžníkov voči riadne platiacom dlžníkom, pričom poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov, v odôvodnení ktorých je uvedené, že zákon nevyklučuje možnosť dohodnúť sa na vrátení zmluvných úrokov až do vrátenia celej dlžnej sumy.

4. Súd vo veci rozhodol rozsudkom 14C/198/2016 - 63 zo dňa 26.06.2017, ktorým po vykonanom dokazovaní vyhodnotil úver poskytnutý žalovanej ako úver bezúročný bez poplatkov a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.997,22 € spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 1 % ročne z dlžnej sumy, zohľadňujúc platby žalovanej vykonanej po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, s tým, že dlžnú sumu povolil žalovanej splácať v splátkach po 50 € s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 41,24 %. Proti tomuto rozsudku, v jeho zamietajúcej časti a vo výroku o nároku na náhradu trov konania, podal žalobca včas odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením 7Co/409/2017 - 93 zo dňa 30.11.2018. Odvolací súd predmetným uznesením rozsudok v odvolaní napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zatiaľ sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o tom, že úver poskytnutý žalovanej je potrebné vyhodnotiť ako úver bezúročný a bez poplatkov, nakoľko takýto záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uložil prvoinštančnému súdu vec opätovne prejednať a zaoberať sa zistením správnej výšky RPMN a v prípade, ak sa hodnota RPMN odchyli od RPMN uvádzanej stranami sporu, tento výpočet odôvodniť. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zároveň uviedol, že rozdiel v hodnote RPMN vo výške 0,01 % je zanedbateľný a neodôvodňuje prijať záver, že z dôvodu takéhoto rozdielu v hodnote RPMN je poskytnutý úver považovať za úver bezúročný a bez poplatkov.

5. Tunajší súd riadiac sa rozhodnutím odvolacieho súdu, vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobcu i žalovanú. Vec v zmysle § 180 CSP prejednal v neprítomnosti žalovanej, ktorá sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila. Po vypočutí si prednesu právneho zástupcu žalobcu a po vykonaní dokazovania oboznámením listinných dôkazov predložených stranami sporu v priebehu konania, a to najmä zmluvy o poistenom OTP expres úvere, Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, výzvy na zaplatenie s potvrdením o doručení žalovanej, vyhlásením úvere za predčasne splatný s potvrdením o doručení žalovanej, štatútu splatenia úveru, špecifikácie uplatneného nároku, výpisu z úverového účtu, vyjadrenia žalovanej, výpočtu RPMN predloženého žalovanou a ostatných ku spisu pripojených listín ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Zo zmluvy o poistenom OTP EXPRES úvere č. XXXX XXXX XX C. vyplynulo, že žalovaná uzatvorila so žalobcom dňa 23.02.2012 zmluvu po poskytnutí spotrebiteľského úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 3.000,- €. Tento úver sa žalovaná zaviazala splácať pravidelnými mesačnými splátkami, a to 84 mesačnými splátkami po 86,39 € počnúc od 23.3.2012. Dátum splatnosti poslednej splátky bol dojednaný na deň 23.2.2019. RPMN bola v zmluve vyčíslená vo výške 34,88 % pri priemernej RPMN vo výške 18,77 % a celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 7.256,89 €. Žalovaná sa tiež v zmluve zaviazala uhrádzať mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,40 € a poplatok za zabezpečenie poistenia vo výške 3,19 € mesačne, tieto poplatky však boli súčasťou splátky vo výške 86,39 € (táto skutočnosť vyplýva jednak zo znenia samotnej zmluvy o úvere ako aj z výpisu úverového účtu žalovanej). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo účinné od 1.1.2012. Pre riadne neplnenie zmluvných

podmienok žalovanou, žalobca žalovanú písomne dňa 26.10.2012 vyzval na zaplatenie záväzku, ktorý bol po lehote splatnosti najneskôr do 10.11.2012. Ako vyplynulo z priloženej kópie doručky žalovaná predmetnú výzvu neprevzala, táto sa vrátila odosielateľovi dňa 20.11.2012. Keďže žalovaná na výzvu nereagovala úhradou splatného záväzku, žalobca listom zo dňa 15.5.2013 žalovanej oznámil, že v zmysle uzavretej zmluvy vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. Dlžnú pohľadávku vyčíslil na sumu vo výške 3.852,60 € a žalovanú vyzval na zaplatenie tejto sumy do 10 dní od doručenia výzvy. Ako vyplynulo z priloženej kópie doručky, žalovaná predmetnú výzvu prevzala dňa 23.5.2013. Dlžnú sumu žalovaná v stanovenej lehote neuhradila. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru nadobudlo účinnosť dňa 3.6.2013.

7. Z predložených výpisov z účtu mal súd preukázanú splátkovú disciplínu žalovanej, keď žalovaná do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru uhradila žalobcovi sumu 302,78 € a po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sumu vo výške 700 €. Celkovo žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 1.022,78 €.

8. Predmetom tohto konania, po rozhodnutí odvolacieho súdu, je nárok žalobcu titulom zmluvy o poistenom otp EXPRES úvere č. XXXX XXXX XX C., ktorú uzatvorila žalovaná so žalobcom dňa 23.02.2012, a to v časti o zaplatenie istiny vo výške 831,04 €, úrokov za obdobie do 22.04.2016 vo výške 2.471,84 €, úrokov z omeškania zo sumy 831,04 € za obdobie do 22.04.2016, úroku vo výške 28,3 % ročne zo sumy 2.828,26 od 23.04.2016 do zaplatenia, úrokov z omeškania zo sumy 831,04 € od 23.04.2016 do zaplatenia.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právnej vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov

na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601?ucinnost=23.11.2015>> a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601?ucinnost=23.11.2015>>,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601?ucinnost=23.11.2015>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601?ucinnost=23.11.2015>>,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601?ucinnost=23.11.2015>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškания, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškания; výšku úrokov z omeškания a poplatku z omeškания ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškания je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškания s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 186 ods. 2 CSP, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

10. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových zistení súd, rešpektujúc uznesenie Krajského súdu v Nitre 7Co/409/2017 - 93 zo dňa 30.11.2018, dospel k záveru, že podanej žalobe, v časti ktorá je po rozhodnutí odvolacieho súdu predmetom sporu, je možné vyhovieť čiastočne.

11. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd konštatuje, že predmetom konania bol záväzok žalovanej, ktorý vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 09.03.2015. I keď sporná zmluva predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny

alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností) ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv). V tejto súvislosti súd upriamuje pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.4.2015 (sp. zn. 3MCdo/14/2014), podľa ktorého ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

12. Nakoľko predmetom konania bol záväzok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súd podrobil predmetnú zmluvu kontrole v intenciách zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom riadiac sa vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, zameril sa najmä na zistenie hodnoty RPMN uvedenej v zmluve, a teda aj na túto hodnotu nadväzujúce celkové náklady, ktoré bola žalovaná v súvislosti s poskytnutým úverom povinná žalobcovi zaplatiť. Zo zmluvy uzatvorenej stranami sporu mal súd preukázané, že poskytnutý úver bola žalovaná povinná zaplatiť v 84 mesačných splátkach, pričom výška každej splátky bola zmluvne určená vo výške 86,39 €. Takúto výšku splátky potvrdila aj žalovaná vo svojom vyjadrení, pričom vyplýva aj zo žalobcom predloženého výpisu úverového účtu, preto súd pri výpočte hodnoty RPMN vychádzal z tejto sumy. V zmluve je zároveň uvedené, že táto výška splátky zahŕňa aj poplatok za vedenie úverového účtu ako aj poplatok za zabezpečenie poistenia. Následným prepočtom hodnoty RPMN, pri výške splátky 86,39 €, počte splátok 84 a výške poskytnutého úveru súd zistil, že hodnota RPMN pri zadaní týchto vstupných údajov je 34,89 %, pričom takúto hodnotu výpočtu RPMN uviedla aj žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe. Za takéhoto stavu súd dospel k záveru, že rozdiel v hodnote RPMN uvedenej v zmluve (34,88 %) a správnej hodnote RPMN vypočítanej súdom (34,89 %), rešpektujúc aj vyslovený názor odvolacieho súdu, nie je takým rozdielom v hodnote RPMN a následne celkových nákladom na úver, ktorý by mohol spôsobiť taký závažný dôsledok, ako je vyhodnotenie poskytnutého úveru ako úveru bezúročného a bez poplatkov. Rozdiel v hodnote RPMN vo výške 0,01 % je rozdielom zanedbateľným, nakoľko k takému rozdielu môže dôjsť aj pri matematickom zaokrúhľovaní hodnôt, pričom tento rozdiel nie je takej intenzity, že by ho bolo možné vyhodnotiť ako údaj uvedený v neprospech spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu súd poskytnutý úver nevyhodnotil ako úver bezúročný a bez poplatkov.

13. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.702,04 € s príslušenstvom. Táto suma predstavuje sumu istiny 831,04 € (ktorá po rozhodnutí odvolacieho súdu zostala predmetom sporu) a vyčíslené dlžné zmluvné úroky do dňa vyhlásenia úveru za predčasne splatný, na ktoré má žalobca nárok. K dlžnej sume istiny vo výške 831,04 € súd žalobcovi priznal aj nárok za zákonný úrok z omeškania, ktorý si uplatnil vo výške 1 % ročne z dlžnej sumy, pričom tento úrok mu priznal odo dňa 04.06.2013, a teda odo dňa nasledujúceho po nadobudnutí účinnosti vyhlásenia o predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko platby žalovanej po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru boli zohľadnené už v rozsudku tunajšieho súdu 14C/198/20163 - 63 zo dňa 26.06.2016, v časti ktorá nebola napadnutá odvolaním žalobcu, súd zákonný úrok z omeškania priznal z celej zostávajúcej dlžnej istiny, pričom jednotlivými platbami po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru sa už nezaoberal.

14. Vo zvyšnej časti, a teda v časti nároku žalobcu na priznanie zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru súd žalobu zamietol. Ohľadom platenia zmluvných úrokov z omeškania je súd toho názoru, že žalobca má nárok na zmluvný úrok len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (ktorej zmysel spočíva v predčasnom zosplatnení záväzku dlžníka z dôvodu porušovania zmluvných povinností dlžníkom), pretože týmto jednostranným právnym úkonom sa pohľadávka veriteľa predčasne stáva splatnou v celom rozsahu. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením splatnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, stratil žalobca právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje i na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa zmluvné dojednanie, ktoré

by zaväzovalo žalovaného k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie. S poukazom na uvedené súd žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku za obdobie odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru do zaplatenia zamietol. Súd v tejto súvislosti dopĺňa, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takéto konanie veriteľa neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Ohľadne tohto právneho názoru súd odkazuje aj na rozhodovaciu prax súdov SR napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Preto súd žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvného úroku z dlžnej istiny počnúc odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru do zaplatenia ako nedôvodný zamietol.

15. Lehotu na plnenie súd určil v zmysle § 232 ods. 3, 4 CSP, keď vyhovel žiadosti žalovanej o povolenie úhrady dlžnej sumy v mesačných splátkach po 50,- € s tým, že lehotu splatnosti jednotlivých splátok určil vždy najneskôr do posledného kalendárneho dňa príslušného mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania. Splnenie dlžnej sumy v splátkach súd uložil pod následkom straty výhody splátok v prípade porušenia tejto povinnosti. Súd mal za to, že výška navrhutej mesačnej splátky je primeraná výške dlžnej sumy i dobe splatenia, keď úhrada dlžnej sumy v splátkach nijako neohrozí ďalšie finančné aktivity žalobcu a ani neovplyvní jeho postavenie na finančnom trhu. Pri určení výšky mesačnej splátky súd prihliadol i na úhrady žalovanej, ktoré realizovala po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru práve vo výške 50,- € mesačne.

16. O nároku na náhradu trov konania (prvostupňového i odvolacieho) súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP, keď žalobca bol tou stranou sporu, ktorá bola s ohľadom na výsledok konania v konaní plne úspešná. Z uvedeného dôvodu mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho ako aj prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, so sídlom Pohraničná 6, 945 01 Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.